

- 2.1) Başvuranın 10 uncu dereceli Bekçi-Bakıcı kadrosunda 12 nci derecenin 2 nci kademesinde görev yapmakta iken istifaen görevinden ayrıldığı,
 - 2.2) 2019 ve 2020 yıllarında açıktan veya nakil suretiyle 75'er olmak üzere toplam 150 atama izni verildiği, söz konusu kontenjanlar dahilinde 2019 yılında 1172 ve 2020 yılında 960 personel olmak üzere toplam 2132 personelin talepte bulunduğu,
 - 2.3) 2019 yılı içerisinde verilen 75 kontenjanın tamamının, 2020 yılı içerisinde ise verilen 75 kontenjanın 34'ünün kullanıldığı ve kalanı için atama işlem süreçlerinin devam ettiği,
 - 2.4) 657 sayılı Kanun 92 nci maddesi kapsamında 2019 yılında 76, 2020 yılında 103 personelin talepte bulunduğu,
 - 2.5) Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca yayımlanan Cumhurbaşkanı kararının eki kararlarda, gerek 2019 ve gerek 2020 yılında Bakanlığa tahsis edilen kontenjan sayıları konusunda, "Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar için yapılacak Sınavlar hakkında Genel Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde personel alımına öncelik verilmesi ve genç iş gücünün kamu yönetimine kazandırılması amaçlanarak, verilen atama izin sayısının en fazla yüzde 2'si, daire başkanı ve daha üst yönetici kadroları ile kariyer meslek kadrolarına yapılacak atamalar hariç olmak üzere 657 sayılı Kanun'un 92'nci maddesi uyarınca yapılacak atamalar için kullanılabilir..." denildiği,
 - 2.6) Buna göre verilen kontenjan kapsamında talepte bulunanların, kamu yararı kapsamında öğrenimi, uzmanlığı, iş tecrübesi, mesleki bilgisi gibi özellikleri ile boş kadro durumu göz önünde bulundurularak değerlendirilmekte olup yüzde 2 kontenjanın mezkur kanunun 92 nci maddesi kapsamında kurumlarınca doldurulma zorunluluğu bulunmadığı,
 - 2.7) Ayrıca 657 sayılı Kanunun 92 nci maddesi uyarınca yapılacak atamalarda idarenin takdir yetkisinin bulunduğu,
- ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

- 3) **2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında;**

"Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler."
- 4) **6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun Görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında;**

"Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir."
- 5) **657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun**

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

5.1) “Çekilme” başlıklı 20 nci maddesinde;

“Devlet memurları, bu kanunda belirtilen esaslara göre memurluktan çekilebilirler.”

5.2) “Memurluktan çekilenlerin yeniden atanmaları” başlıklı 92 nci maddesinde;

“İki defadan fazla olmamak üzere memurluktan kendi istekleriyle çekilenlerden veya bu Kanun hükümlerine göre çekilmiş sayılanlardan tekrar memurluğa dönmek isteyenler, ayrıldıkları sınıfta boş kadro bulunmak ve bu sınıfın niteliklerini taşımak şartıyla ayrıldıkları tarihte almakta oldukları aylık derecesine eşit bir derecenin aynı kademesine veya 71 inci madde hükümlerine uyulmak suretiyle diğer bir sınıfta eşit derecedeki kadrolara atanabilirler.”

5.3) “Çekilen ve çekilmiş sayılanların yeniden atanmaları” başlıklı 97 nci maddesinde;

“Memurlardan mali ve cezai sorumlulukları saklı kalmak üzere;

A) 94 üncü maddenin 2 nci ve 3 üncü fıkrasına uygun olarak memuriyetten çekilenler altı ay geçmeden,

B) Bu Kanuna göre çekilmiş sayılanlar ile 94 üncü maddenin 2 nci fıkrasına uymadan görevlerinden ayrılanlar bir yıl geçmeden,

C) 95 inci maddede yazılı zorunluluklara uymayanlar 3 yıl geçmeden,

D) 96 ncı maddeye aykırı hareket edenler hiçbir surette,

Devlet memurluğuna alınamazlar.”

5.4) 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin “Açıktan ve nakil suretiyle atama sayıları” başlıklı 11 inci maddesinde;

“(1) Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamına giren kurum ve kuruluşlarının; memur ve öğretim elemanı kadrolarına açıktan veya diğer kurum ve kuruluşlardan nakil suretiyle yapabilecekleri yıllık atama sayısı, bu sayı sınırlamasına tabi tutulmayacak atamalar ile uygulamaya ilişkin hususlar, öğretim elemanları için Yükseköğretim Kurulunun görüşü alınmak suretiyle, Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Devlet Personel Başkanlığının müşterek teklifi üzerine Cumhurbaşkanınca belirlenir.”

5.5) 20/02/2020 tarihli ve 2020/60 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının Eki Kararın 3 üncü maddesinde;

“(1) 2019 yılında verilmiş bulunan açıktan ve naklen atama izinleri dâhilinde 31/12/2019 tarihi itibarıyla;

a) Naklen atama işlemlerinde, muvafakat talebi söz konusu personelin görev yaptığı kurum veya kuruluşa gönderilmiş bulunan,

b) Açıktan yapılacak atamalarda sınav ilanı yapılan,

c) Kamu Personel Seçme Sınavı sonuçlarına göre yerleştirme yapılması Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığından talep edilen,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ve 2019 yılında sonuçlandırılmayan atama işlemleri, 2019 yılında verilmiş bulunan atama izinlerinden kullanılması kaydıyla, ekli listelerde belirtilen sayılara bağlı kalınmaksızın 2020 yılında tamamlanabilecektir.

...

(3) Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelikte belirtilen usûl ve esaslar çerçevesinde personel alımına öncelik verilmesi ve genç işgücünün kamu yönetimine kazandırılması amacıyla; **verilen atama izin sayısının en fazla yüzde 2'si, daire başkanı ve daha üst yönetici kadroları ile kariyer meslek kadrolarına yapılacak atamalar hariç olmak üzere 657 sayılı Kanunun 92 nci maddesi uyarınca yapılacak atamalar için kullanılabilir.** Atama izin sayıları 50 adedin altında kalan kurumlarda ise bu sayı 1 adet olarak uygulanacaktır.”

düzenlemelerine yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN'IN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

- 6) Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; ilgili idarelerin işlemlerinde herhangi bir hukuka aykırılık tespit edilmediğinden başvurunun reddi gerektiği yönünde hazırlanan öneri Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

- 7) Başvuran, istifası sonrasında görevine yeniden atanmayı talep etmektedir.
- 8) Bilindiği üzere, 657 sayılı Kanun'un 20 nci maddesi diğer ilgili maddelerinde, kamu görevlilerinin belli şartlarda memurluktan çekilmelerine imkan veren düzenlemeler yer almaktadır. Ayrıca yine aynı Kanun'un 92 nci ve 97 nci maddeleriyle, memuriyetten çekilenlerin belli koşullarda yeniden atanmalarının mümkün olduğu yönünde düzenlemelere yer verilmiştir.
- 9) 08/02/2015 tarih ve 29261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5 Seri No.lu Kamu Personeli Genel Tebliğinde; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memur olarak çalışmış olup da iki defadan fazla olmamak üzere kendi istekleriyle memuriyetten çekilen veya bu Kanun hükümlerine göre çekilmiş sayılanlardan, yeniden memurluğa dönmek isteyenlerin, 657 sayılı Kanunun 97 nci maddesinde belirtilen bekleme sürelerini doldurmuş olmaları halinde, atanmak istedikleri kamu kurum ve kuruluşlarına başvurmaları gerektiği, memuriyete dönmek isteyenlerin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memur olarak istihdamlarının, durumlarına uygun boş kadro bulunması ve hizmetlerine ihtiyaç duyulması halinde, başvuracakları kamu kurum ve kuruluşlarının takdirinde bulunduğu belirtilmiştir.
- 10) Ayrıca, Devlet Personel Başkanlığının 02/03/2017 tarihli ve [REDACTED] sayılı yazısında; “İstifa sonrası memuriyete atama; genel şartlar, belirlenmesi durumunda özel şartlar ve girilecek sınıfın niteliklerini taşımak kaydıyla atanma talebinde bulunulan kamu kurum ve kuruluşlarının takdirinde olan bir husustur.” denilmiştir.
- 11) İdari işlemler tesis edilirken idarenin kullandığı yetki bağlı yetki ve takdir yetkisi şeklindedir. İdari işlemin yetki, şekil, sebep, konu ve maksat unsurlarının tümünün hukuk kuralları tarafından önceden

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

belirlenerek, idareye belli yönde hareket etme hususunda bir tercih hakkı tanınmamışsa veya idareye belli bir tasarrufta bulunması kesin olarak emredilmişse bağlı yetki, idarenin nerede ve nasıl bir tasarrufta bulunacağına hukuk kuralları ile önceden kesin bir şekilde belirlenmediği durumlarda ise idarenin takdir yetkisi söz konusu olmaktadır.

- 12) Bu bağlamda takdir yetkisi, idarenin belli şart ve durumların meydana gelmesi halinde belli bir kararı alıp almamak veya kanunda öngörülen değişik çözümler arasında bir seçim yapmak konusunda tanınan bir serbestiye ya da belirli bir konuda karar alabilmek için hangi şart ve durumların ortaya çıkması gerektiğini tespit etmek imkanına sahip olması olarak tanımlanabilir.
- 13) İdareye belli konularda takdir yetkisinin tanınması idarenin görevlerinin niteliği gereği zorunludur. Ancak, şüphesiz ki, idarenin takdir yetkisine sahip olması, idarenin keyfi olarak hareket edebileceği anlamına gelmemektedir. İdareye yasalarla tanınan takdir yetkisi mutlak olmayıp, kamu yararı ve hizmet gerekleri ile sınırlıdır.
- 14) Görevden çekilmiş memurun tekrar memurluğa dönebilmesi de, görevin gerektirdiği nitelikleri taşıması ve durumuna uygun boş kadro bulunması kaydıyla idarenin takdirine bırakılmıştır. Çekilen (istifa eden) memurun eski görevine atanma isteminin değerlendirilerek bu istemin kabulü veya reddi, göreve tekrar atanmak isteyen memurun yeniden atanmak için aranan genel ve özel şartları taşıması halinde dahi, ihtiyaç durumuna göre idarenin takdir yetkisi içinde bulunmaktadır.
- 15) 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2 nci maddesinin 2 nci fıkrasında, takdir yetkisine dayanılarak tesis edilen işlemler üzerindeki yargı denetiminin, hukuka uygunluk unsuru ile sınırlı olduğu, idarenin takdir yetkisini ortadan kaldıracak biçimde yargı kararı verilemeyeceği ve yerindelik denetimi yapılamayacağı açıkça vurgulanmıştır. Buna göre, idarenin münhal (boş) bulunan bir kadroya/kadrolara kamu yararı ve hizmet gereklerini gözeterek en uygun kişiyi/kişileri atama konusunda, gerekli nitelikleri taşıyanlar arasında tercihte bulunma hak ve yetkisine sahip olduğundan, bu yetkisini belirli bir kişi lehine kullanmaya yargı kararı ile zorlanamayacağı gibi; bu husustaki yargısal denetimde, işlemin diğer unsurları yönünden hukuka aykırılık bulunmadığı sürece, anılan kadroya atanma koşullarını taşıyan kişiler arasında değerlendirme yapılarak seçim yapmaya zorlamak suretiyle idarenin takdir yetkisini kaldırarak belli bir kişinin atanması sonucunu doğurabilecek şekilde iptal kararı verilememektedir.
- 16) Nitekim, Danıştay'ın yerleşmiş içtihatlarına göre de, idarelerin boş bulunan bir kadroya kamu yararı ve hizmet gereklerini gözeterek atama yapma konusunda takdir yetkisine sahip olduklarından, bu yetkisini belirli bir kişi lehine kullanmaya yargı kararı ile dahi zorlanamamakta, takdir yetkisine dayanılarak tesis edilen işlemler üzerindeki yargı denetimi hukuka uygunluk unsuru ile sınırlı bulunmakta, idarenin takdir yetkisini ortadan kaldıracak biçimde yargı kararı verilememekte ve yerindelik denetimi yapılamamakta, yargısal denetimde işlemin diğer unsurları yönünden hukuka aykırılık bulunmadığı sürece, idarenin işlemleri haklı kılacak hukuken kabul edilebilir bir neden gösteremediği gerekçesine dayanılarak iptal kararı verilememektedir. (Bakınız, Danıştay 5 inci Dairesinin 27/02/2006 tarihli ve E:2004/5066, K:2006/751 sayılı kararı)
- 17) Somut olayımızda, başvuran 12/10/2011 tarihli dilekçesi ile İzmir Gençlik ve Spor İl Müdürlüğündeki görevinden çekilme talebinde bulunmuş, başvuranın bu talebi aynı tarihli Valilik Olur'u ile kabul edilmiş ve başvuran 14/10/2011 tarihi itibarıyla görevinden çekilmiş; akabinde 22/12/2015 ve 11/02/2019 tarihli dilekçeleri ile yeniden atanma talebinde bulunmuşsa da bu dilekçeleri üzerine idarece işlem tesis edilmemiş; başvuranın CİMER üzerinden yaptığı 22/10/2020 tarihli başvurusu

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

idarece 05/11/2020 tarihinde Devlet Memurları Kanunu'nun 92 nci maddesi uyarınca yapılacak atamalara sınırlama getirildiğinden herhangi bir işlem tesis edilemediği ifade edilerek reddedilmiş, başvuranın yine CİMER üzerinden yaptığı 07/11/2020 tarihli başvurusu da aynı gerekçeyle reddedilmiş, başvuranın son olarak CİMER üzerinden yaptığı 28/11/2020 tarihli başvurusu üzerine ise idarece cevap verilmemesi üzerine Kurumumuza başvuruda bulunmuştur.

- 18) Yapılan incelemede, naklen ve açıktan atamalar için, 2019/47 ve 2019/199 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ile 2019 yılında 75 adet, 2020/60 ve 2020/104 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ile de 2019 yılında yine 75 adet kontenjan verildiği, bunlardan 2019 yılı kontenjanlarının idarece kullanıldığı, 2020 yılı kontenjanlarının ise idarenin cevap tarihi itibarıyla 34 adedinin kullanıldığı görülmektedir.
- 19) Bahsi geçen Cumhurbaşkanlığı Kararlarına göre, 657 sayılı Kanun'un istifa sonrası yeniden memuriyete dönmeyi düzenleyen 92 nci maddesi uyarınca ise 50 ve üzerinde atama izni verilen idarelerin atama izin sayısının en fazla % 2'sini 657 sayılı Kanun'un 92 inci maddesi uyarınca yapacakları atamalar için kullanabilmektedir. Buna göre, idare de 2020 yılı içinde sadece bir kişinin atamasının yapmıştır.
- 20) Bu bağlamda, idare bünyesinde 9 ila 12 nci derecelerde toplam 8 bekçi-bakıcı kadrosunun boş olduğu anlaşılmalı birlikte, idarenin 657 sayılı Kanun'un 92 nci maddesi uyarınca yapabileceği istifa sonrası yeniden atama sayısının sınırlı olduğu ve bu madde uyarınca 2019 yılında 76 ve 2020 yılında 103 kişinin atama talebinde bulunduğu göz önünde bulundurulduğunda, idarenin atama konusunda sahip olduğu takdir yetkisini hangi unvan için ve kim için kullanacağı konusunda Kurumumuzca bir karar verilmesine imkan bulunmamaktadır.
- 21) **Kurumumuzca yapılan inceleme neticesinde;** istifa sonrası yeniden göreve alma konusunda idarenin sahip takdir yetkisini hangi kişi/kişiler lehine kullanması gerektiği konusunda yargı kararı dahi verilemeyeceği hususu ve yukarıda bahsi geçen diğer hususlar dikkate alındığında, idarenin başvuranın yeniden atanma talebini reddetmesine yönelik işlemde herhangi bir hukuka aykırılık tespit edilmediğinden, başvurunun reddi gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

- 22) 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde iyi yönetim ilkelerine yer verilmiş olup; Kurumumuzca talep edilen bilgi ve belgelerin idare tarafından süresi içinde gönderildiğinden "*kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi*" ilkesine uygun hareket ettiği; ancak, başvuranın talebini reddederken bu işlem karşısında hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğinin göstermemiş olması sebebiyle "*karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi*" ilkesine uymadığı tespit edilmiş olup, idareden bundan böyle bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

- 23) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup, İzmir İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre başvurunun **REDDİNE**,
Ret kararının **Başvurana** ve **GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞINA** tebliğine,
Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.